

Nr 233.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till inköp av en del tomter i Karlskrona för beredande av möjlighet att framdeles utvidga flottans varvs område därstädes m. m.; given Stockholms slott den 4 april 1913.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgiva,

att av femte huvudtitelns allmänna besparingar må användas:	
till inköp av en del tomter i Karlskrona för beredande av möjlighet att framdeles utvidga flottans varvs område därstädes	kronor 52,500:—
till anställande av vissa skjutförsök	» 10,000:—
till täckande av överbetalning å reservationsanslaget till repetitionsövningar för reservofficerare vid flottan	» 8,857:90
till täckande av förskott	» 16,671:01

eller för nämnda särskilda ändamål sammanlagt ... kronor 88,028:91

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Jacob Larsson.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet
å Stockholms slott den 4 april 1913.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Larsson anförde därefter.

Angående
förvärvande
av en del
tomter i
Karlskrona
för utvidgning
av varvs-
området.

Med skrivelse den 18 oktober 1912 överlämnade marinförvaltningen redogörelse över den undersökning, som ämbetsverket på given anledning låtit företaga rörande möjligheten att å flottans varv i Karlskrona bygga en pansarbåt av s. k. F-typ samt de kostnader ett sådant bygge därvid skulle draga.

Enligt den verkställda utredningen skulle, för erhållande av lämplig plats till stapelbädd för sådant fartyg, en utvidgning av varvsområdet vara nödvändig. Det härför erforderliga området tillhörde dels kronan, dels Karlskrona stad och dels enskilda.

Beträffande det Karlskrona stad tillhörande området hade stadsfullmäktige i Karlskrona den 10 oktober 1912 förklarat, att staden vore villig ej mindre att, därest så för byggande av F-båten bleve erforderligt, till kronan utan avgift med äganderätt avstå samma område

om cirka 1,796 kvadratmeter, än även att, under förutsättning att den s. k. F-båten komme att byggas å Karlskrona kronovarv, anslå ett belopp av intill 65,000 kronor för inlösen och överlämnande till Kungl. Maj:t och kronan av de staden icke tillhöriga tomtområden, som erfordrades för varvets utvidgning i och för sagda fartygs byggande.

I skrivelse den 5 mars 1913 har marinförvaltningen meddelat, att, sedan på grund av Kungl. Maj:ts beslut avtal träffats med Göteborgs nya verkstadsaktiebolag om byggande av nämnda pansarbåt och förutsättningen för stadsfullmäktiges beslut sålunda förfallit, marinförvaltningen genom skrivelse den 10 december 1912 till drätselkammaren i Karlskrona framställt förfrågan, huruvida icke det oaktat Karlskrona stad vore villig att i och för utvidgning av flottans varvs område i Karlskrona till Kungl. Maj:t och kronan utan avgift med äganderätt avstå ifrågavarande område om cirka 1,796 kvadratmeter, därest kronan förvärvade de staden icke tillhöriga områdena, till vilkas eventuella inlösen stadsfullmäktige förut anslagit ett belopp av intill 65,000 kronor. Genom beslut den 2 januari 1913 hade stadsfullmäktige förklarad staden härtill villig.

Angående inköp av följande i enskild ägo varande tomter, vilka erfordrades för utvidgningen, hade kontrakt upprättats, som vore för de enskilda ägarna intill viss tid bindande, nämligen:

fru H. Blombergs tomter n:r 49, 50 och del av n:r 51 för kr.	9,000:—
flaggkvarterersman C. A. Johanssons del av nr 51 och 52	
för	» 8,000:—
fröken M. C. Holjerssons tomt nr 53 och del av nr 59	
och 52 för	» 16,500:—
f. kronotimmermannen H. Nilssons tomt nr 54 för.....	» 5,000:—
daglönaren D. Peterssons stärbhus' tomt nr 55 för.....	» 11,000:—
1:a klass sjömannen F. A. Bökelunds tomt nr 58 för.....	» 6,000:—
kronotimmermannen P. Carlssons och hans hustrus tomt nr	
60 för.....	» 6,000:—
f. daglönaren S. Anderssons och hans hustrus tomt del	
av nr 68 för	» 6,000:—
	<hr/>
	summa kronor 67,500:—

Dessa kontrakt, vilka gällde såväl tomt som därå befintliga byggnader, skulle ursprungligen, för att vara gällande, vara av kronan godkända senast den 15 december 1912, men hade giltighetstiden för desamma på därom av marinförvaltningen gjord framställning utsträckt

till den 1 juli 1913, med undantag av kontraktet för de fru Blomberg tillhöriga tomterna, vilket kontrakt sålunda förfallit.

Av vad ovan anförts syntes det marinförvaltningen framgå, att den ifrågasatta utvidgningen av varsområdet i Karlskrona skulle för ett relativt ringa belopp nu kunna erhållas. Genom denna utvidgning skulle lämplig plats erhållas för anläggning av en stapelbädd, tillräckligt stor för att äfven de större krigsfartygsbyggnader, som för Sverige kunde ifrågakomma, skulle kunna därå utföras.

Ur flera synpunkter vore det av stor vikt, att staten kunde, när så erfordrades, frigöra sig från beroendet av enskilda varv för utförandet av sina fartygsnybyggnader. Fördelen därav vore uppenbar och hade framhållits såväl i det betänkande, som avgivits av kommittén för utredning på vad sätt F-båten skulle till möjligast billiga pris och på kortast möjliga tid kunna byggas, som ock i enskilda motioner till innevarande års riksdag. Då förberedelser i sådant syfte snarast möjligt torde böra vidtagas, syntes det marinförvaltningen lämpligt, att staten nu förvärvade de tomter, för hvilka ovan omnämnda köpekontrakt ännu vore gällande, för att sedermera, då behov därav föreläge, inköpa eller, om så erfordrades, exproprieras även fru Blombergs tomt, varefter det villkor, som Karlskrona stad uppsatt för att dess ovan nämnda erbjudande skulle vara gällande, vore uppfyllt. Ämbetsverket funne en sådan åtgärd så mycket mera tillräddig, som kronan säkerligen — med hänsyn till tendensen av stigande värde å tomtmark i allmänhet — icke skulle genom inköpet av nämnda tomter med tillhörande byggnader löpa någon risk för ekonomisk förlust. De nu salubjudna tomternas årliga avkastning beräknades approximativt till omkring 3,500 kronor. Ett uppskjutande av nämnda markförvärv skulle säkerligen föranleda ett högre inköpspris.

Den till 58,500 kronor uppgående köpeskillingen för ifrågavarande tomter torde, därest särskilda medel därför ej bleve tillgängliga, kunna bestridas med 9,000 kronor från fonden »hyror och arrendemedel» och återstående belopp 49,500 kronor från femte huvudtitelns allmänna besparingar.

Med skrivelse den 2 innevarande april har marinförvaltningen vidare överlämnat *dels* ett av drätselkammaren i Karlskrona den 26 nästlidne mars avgivet meddelande, utvisande att av ovannämnda av staden till kronan eventuellt erbjudna område större delen vore intagen i den fastställda stadsplanen såsom gata samt att återstoden enligt stadsplanen skulle inregleras till tomt, *dels ock* lagfartshandlingar samt gravations-, taxerings- och brandförsäkringsbevis angående förut omförmälda, enskilda personer tillhöriga fastigheter.

Av dessa handlingar angående sistnämnda fastigheter framgår, bland annat, att lagfart i vederbörlig ordning beviljats å samtliga fastigheterna, med undantag av tomten nr 60. Sedan kronotimmermannen Carlsson och hans hustru den 11 december 1911 sökt lagfart å sistnämnda tomt, hade nämligen resolverats, att som deras fångesman icke erhållit lagfart å försålda fastigheten, makarna Carlssons lagfartsansökan förklarades vilande, i avbidan på nämnda hinders undanröjande. Vidare utvisa berörda handlingar, att ifrågavarande fastigheter äro åsatta följande taxeringsvärden, nämligen (därvid till jämförelse inom parentes anges det erbjudna salupriset): del av nr 51 och 52 4,600 (8,000) kronor, nr 53 och del av nr 59 och 52 9,800 (16,500) kronor, nr 54 1,200 (5,000) kronor, nr 55 6,700 (11,000) kronor, nr 58 1,800 (6,000) kronor, nr 60 1,700 (6,000) kronor och del av nr 68 1,300 (6,000) kronor, att icke någon av fastigheterna besväras av inteckningar med sammanlagt kapitalbelopp, uppgående till taxeringsvärdet, samt att husen å samtliga fastigheterna äro brandförsäkrade.

För att hålla möjligheten öppen för staten att å flottans varv i Karlskrona vidtaga anstalter för utförande av jämväl större fartygsbyggnader erfordras, bland annat, att varvets område utvidgas. Denna utvidgning bör av naturliga skäl närmast avse den i marinförvaltningens framställning omnämnda marken. Vid granskning av de utav marinförvaltningen för de ifrågasatta fastighetsköpen åberopade handlingarna samt genom i övrigt inhämtade upplysningar har jag icke kunnat finna annat än att de avgivna köpeanbudena, ehuru upptagande salupris överstigande taxeringsvärdena, äro för kronan så fördelaktiga, som man under nuvarande förhållanden torde kunna påräkna. Som emellertid lagfart för säljarna icke beviljats å tomten nr 60, synes icke vara skäl nu företaga inköp av denna tomt, utan torde med förvärv därav böra anstå till en senare tidpunkt, då den vid behov lärer kunna exproprieras. Däremot anser jag, att tillfället att inköpa övriga salubjudna fastigheter icke bör försummas.

Departements-
chefen.

I proposition nr 157 till innevarande års riksdag har Kungl. Maj:tt föreslagit, att av den till cirka 27,400 kronor uppgående behållningen av hyres- och arrendemedlen under femte huvudtiteln ett belopp av 17,811 kronor 52 öre måtte få användas för tillika angivet ändamål. Vid sådant förhållande torde ytterligare anlåtande av samma medel icke nu böra ifrågasättas. Samtliga kostnader, 52,500 kronor, för nu av mig föreslagna fastighetsförvärv synas mig lämpligen kunna bestridas av femte huvudtitelns allmänna besparingar.

Ang. vissa
skjutförsök.

Befälhavande amiralen i Karlskrona gjorde i skrivelse den 28 maj 1912 framställning om utförande av vissa skjutförsök och anförde till stöd härför huvudsakligen följande:

Vid en krigsövning samt ett flertal fästningskrigsspel hade diskussion uppstått om verkan av eld från fartygsartilleri mot, bland annat, permanenta befästningar.

Någon egen erfarenhet uti ifrågavarande ämne saknades helt och hållet, i det att några skjutförsök mot en modern fästningskonstruktion med svårt artilleri veterligen icke här i landet ägt rum. Det skulle därför vara av synnerligen stor vikt, att några sådana försök komme till utförande, så att någon på egna rön grundad erfarenhet om motståndskraften av t. ex. Kungsholms fort skulle vinnas. De kanoner, som skulle vid ifrågavarande skjutning kunna användas, vore ett par av Ellenabbsfortets 25,4 cm. kanoner, vilka vore de svåraste som stode till buds. Ett mål föreställande en lämplig fästningssektion kunde byggas på kronan tillhörig mark på sydöstra stranden av Aspö på ett avstånd av 500 meter, på vilket avstånd 25,4 cm. granater, skjutna med stridsladdning, skulle besitta lika stor anslagskraft som 30,5 cm. projektiler, skjutna på omkring 6,000 meters avstånd.

Enligt upplysning från chefen för fortifikationen skulle ett för sådan skjutning lämpligt mål kunna byggas för en kostnad av högst 2,500 kronor, om det skulle kunna komma till utförande vid fästningsingenjörkompaniets i Karlskrona övningar under sommaren. Målet skulle efter utförandet stå omkring ett års tid för att betongen skulle fullt hårdna.

Själva skjutningen syntes erfordra 9 skott, vilka tillsammans skulle draga en kostnad av omkring 6,300 eller 7,200 kronor, allt beroende på det använda projektilslaget.

På grund av det anförda hemställde befälhavande amiralen, att ifrågavarande skjutningar måtte få komma till utförande och de härför erforderliga medlen ställas till förfogande.

Sedan denna framställning remitterats till marinförvaltningen, inkom ämbetsverket med sålunda infordrat yttrande av den 21 juni 1912.

Därvid överlämnade marinförvaltningen ett av chefen för fästningsbyggnadsavdelningen i arméförvaltningen avgivet förslag med ritning och kostnadsberäkning, avseende en målvall av ifrågavarande slag vid Ellenabben. Enligt detta förslag skulle den 18 meter långa målvallen till halva sin längd utgöras av betong med jordvall och till den övriga halva längden av blott jordvall; och skulle arbetet kunna av ingenjörkompaniet utföras för den beräknade kostnaden, 2,500 kronor.

Marinförvaltningen anförde i sin nämnda skrivelse, att de erfarenheter, man hade av skjutning med brisansprojektiler mot jordvall, vore så pass omfattande, att någon kostnad ej behövde nedläggas för vinnande av ytterligare rön i dylikt avseende. Å andra sidan hade betongvallen enligt det avgivna förslaget en mot anslagsriktningen betydligt mera avförande yta än betongkonstruktionen å Kungsholms fort. Därjämte torde det även vara tvivelaktigt, huruvida den ringa massa, som målvallens betong omfattade, kunde giva en riktig uppfattning av förhållandet vid beskjutning av så stora massor, som betongkonstruktionen å nämnda fort, i följd varav det vore särdeles önskvärt att i möjligaste mån öka målvallens betongmassa.

På grund av det anförda ansåg marinförvaltningen, att målvallens betongkonstruktion borde förstärkas och erhålla en med Kungsholms forts betongkonstruktion mera överensstämmande profil med användande av så stor kvantitet betong, som kunde åstadkommas genom att utbyta den enkla jordvallen mot betongmassa, varigenom hela målets betongkonstruktion skulle förändras.

Under förutsättning av sådan ändring av målvallen instämde marinförvaltningen i befälhavande amiralens ovan omförmälda framställning.

I fråga om kostnaderna anförde marinförvaltningen, att den dyrare ammunitionen till ett angivet pris av 7,200 kronor borde förutsättas komma till användning samt att då därtill målvallen beräknats kosta 2,500 kronor den erforderliga anslagssumman borde i jämnt tal skattas till 10,000 kronor.

I samband härmed förklarade ämbetsverket sig anse, att icke något av de till ämbetsverkets disposition ställda anslagen lämpligen kunde för ändamålet avses. Under framhållande av önskvärdheten därav, att de föreslagna skjutförsöken komme till utförande, anhöll därför marinförvaltningen, att ett extra ordinarie anslag å 10,000 kronor måtte för ändamålet äskas hos Riksdagen.

I likhet med myndigheterna anser jag, att de ifrågasatta skjutförsöken skulle kunna lämna synnerligen värdefulla resultat för bedömande av styrkan hos moderna fästningskonstruktioner och att därför försöken böra komma till stånd. Jag har intet att erinra mot att målvallen konstrueras i överensstämmelse med de av marinförvaltningen uttalade önskemålen. Såsom ovan nämnts avses, enligt marinförvaltningens mening, att målvallens betongmassa skulle ökas utöver vad som upptages i fästningsbyggnadsavdelningens förslag, medan däremot den i detta förslag ingående enkla jordvallen ej skulle utföras. Då naturligen betong-

Departements-
chefen.

massa är dyrare än jordvall, får, med vidhållande av samma kostnad, 2,500 kronor för målvallen, densamma, om den utföres såsom marinförvaltningen avsett, mindre utsträckning än enligt det ursprungliga förslaget, men bliver den, enligt vad från vederbörande avdelningschef i marinförvaltningen inhämtats, även i denna mindre omfattning tillräckligt stor. Kostnaderna för såväl målvallen som de skarpa skotten, tillhopa 10,000 kronor, synas mig lämpligen kunna bestridas av femte huvudtitelns allmänna besparingar.

År 1900 uppfördes i riksstaten ett reservationsanslag till repetitionsövningar för reservofficerare vid flottan. Från och med år 1903 utgick detta anslag med belopp av 14,900 kronor årligen.

Anslaget var avsett att bestrida alla utgifter för reservofficerarnas avlöningsförmåner under genomgående av repetitionsövning, nämligen lön, dagavlöning i land och ombord, dietpenningar och inkvarteringsersättning.

Ang. täckande av överbetalning å reservationsanslaget till repetitionsövningar för reservofficerare vid flottan.

Enligt framställning av Kungl. Maj:t beslöt 1911 års riksdag att fördela de under detta anslag uppförda medel mellan anslaget till avlöning för flottans kårer och stater och anslaget till flottans övningar samt att med anledning härav ur riksstaten från och med år 1912 utesluta förstnämnda anslag.

Marinförvaltningen har i skrivelse den 29 oktober 1912 anmält en vid 1911 års utgång förefintlig överbetalning å ifrågavarande anslag samt härom anfört följande:

På grund därav, att under tidigare år ett mindre antal reservofficerare deltagit i repetitionsövningar, än man beräknat, hade å anslaget då uppstått betydliga besparingar. Med hänsyn därtill hade Kungl. Maj:t efter framställning av marinförvaltningen genom kungl. brev den 27 oktober 1905 medgivit, att hela den å anslaget vid sistnämnda års ingång befintliga behållningen, 46,507 kronor 58 öre, finge till statskontoret återlevereras.

Under närmast följande år hade besparingarna å anslaget växt och vid 1908 års utgång uppgått till 23,438 kronor 65 öre. I skrivelse den 24 augusti 1909 hade marinförvaltningen hemställt om medgivande därtill, att av sistnämnda behållning skulle få till statskontoret ytterligare inlevereras ett belopp av 20,000 kronor, och hade Kungl. Maj:t den 24 september 1909 lämnat bifall därtill.

Sålunda hade av ifrågavarande besparingskonto återlevererats till hopa 66,507 kronor 58 öre.

Emellertid hade under åren 1909—1911 ett större antal reservofficerare än det beräknade varit kommenderat till repetitionsövningar, vadan under sist angivna år anslaget icke varit tillräckligt att täcka utgifterna för de inkallade reservofficerarnas kontanta löneförmåner. Av sådan anledning hade ställningen å anslaget försämrats, och det hade befunnits, att vid 1911 års utgång å anslaget förefunnits en brist av 8,602 kronor 90 öre.

I detta sammanhang ville marinförvaltningen tillika erinra därom, att ämbetsverket i skrivelse den 13 februari 1912 föreslagit, att av kostnaderna för bevakningsåtgärder under storstrejken år 1909 ett belopp av 255 kronor, motsvarande bestridd utgift för avlöning åt reservofficerare, tjänstgörande vid bevakning sistnämnda år, måtte få avföras å nu ifrågavarande anslag. Därest denna framställning bifölles, skulle bristen å anslaget komma att belöpa sig till 8,857 kronor 90 öre.

Då till bristens täckande icke finnes medel disponibla, hemställde marinförvaltningen, att för ändamålet erforderligt belopp måtte anvisas av femte huvudtitelns allmänna besparingar.

Såsom framgår av marinförvaltningens förenämnda redogörelse, hade ifrågavarande överbetalning kunnat täckas av tidigare uppkomna reservationer å anslaget, därest dessa icke inlevererats till statsverket. Nu kräves däremot härför anvisande av särskilda medel. Departements-
chefen.

Med avseende å det särskilt omförmälda beloppet av 255 kronor, motsvarande bestridd utgift för avlöning åt reservofficerare, som tjänstgjort vid bevakning under den så kallade storstrejken år 1909, anhåller jag få erinra, att sedan marinförvaltningen i enlighet med föreskrift av Kungl. Maj:t å särskildt konto bokfört kostnaderna för dylik bevakning genom marinens personal, ämbetsverket i skrivelser den 30 maj och den 18 juli 1911 anmält till ersättande sådana kostnader till belopp av tillhoppa 42,365 kronor 56 öre. På anmodan inkom därefter marinförvaltningen i skrivelse den 13 februari 1912 med meddelande, att av berörda kostnadsbelopp 17,025 kronor 61 öre syntes kunna gottgöras av anslag under femte huvudtiteln, däribland 255 kronor av nu ifrågavarande anslag, varemot för ersättande av återstoden, eller 25,339 kronor 95 öre, ett extra anslag å samma belopp borde begäras hos Riksdagen. På föredragning av chefen för civildepartementet beslöt därefter Kungl. Maj:t den 20 december 1912, att statskontoret skulle av under händer varande medel till marinförvaltningen utbetala nämnda belopp å 25,339 kronor 95 öre, och har Kungl. Maj:t i innevarande års statsverksproposition under sjätte huvudtiteln äskat ersättande av detta jämte

andra förskott genom extra anslag. Omförmälda 17,025 kronor 61 öre hava däremot i marinförvaltningens räkenskaper påförts vederbörliga anslagstitlar och således förenämnda 255 kronor här förevarande anslag.

Den sammanlagda överbetalningen å anslaget utgör alltså 8,857 kronor 90 öre och synes mig lämpligen kunna ersättas av medel under femte huvudtitelns allmänna besparingar.

Ersättning för
förskott.

Marinförvaltningen har i nedannämnda särskilda skrivelser anhållit om gottgörelse för vissa av ämbetsverket förskottsvis med omhändertvarende medel bestridda utgifter enligt följande förteckning, nämligen:

a) i skrivelse den 24 september 1912 ersättning till marinattachéerna i S:t Petersburg, Paris och London för tjänsteresor och inköp av behöflig facklitteratur med tillhoppa	kronor	2,580: 47
b) i skrivelse den 8 oktober 1912 kostnader för anställande av extra biträden å räkenskapskontoret vid flottans station i Stockholm enligt kungl. brev den 7 juli 1911	»	2,335: 81
c) i skrivelse den 8 oktober 1912 bidrag till förste läraren vid skeppsgosseskolan i Marstrand J. Andersson för deltagande i de populära kurserna i alkohologi och hälsolära i Stockholm sommaren 1912 enligt kungl. brev den 24 maj 1912	»	309: 65
och i samma skrivelse bidrag till läraren vid skeppsgosseskolan i Karlskrona G. Törnbom för deltagande i nyssnämnda kurser enligt kungl. brev den 29 juni 1912	»	310: 85
d) i skrivelse den 24 september 1912 ersättning till flottans station i Stockholm för biträde vid utredning rörande plats för stationen i Stockholms skärgård enligt kungl. brev den 18 januari 1908	»	115: 48

Marinförvaltningen har i sistnämnda skrivelse erinrat, att sedan marinförvaltningen förut i skrivelse den 24 maj 1909 till ersättande anmält andra kostnader för denna utredning till belopp av 12,918 kronor 63 öre, Kungl. Maj:t den 5 november 1909 anbefallt arméförvaltningen att till marinförvaltningen utbetala sistnämnda belopp såsom utgörande kostnad,

Transport kronor 5,652: 26

	Transport kronor	5,652: 26
föranledd av 1907 års försvarskommittés arbeten; men har marinförvaltningen föreslagit, att med hänsyn till obetydligheten av nu ifrågakvarande belopp, 115 kronor 48 öre, detta måtte få gottgöras av femte huvudtitelns medel;		
i samma skrivelse den 24 september 1912 ersättning för utredning genom sakkunniga av vissa i samband med ifrågasatt förflyttning av flottans station i Stockholm stående ekonomiska frågor enligt kungl. brev den 29 juli 1910	»	658: —
e) i skrivelse den 1 oktober 1912 ett till fiskaren K. Gustafsson i Hasslö utbetalt belopp jämlikt Kungl. Maj:ts dom den 11 december 1911 i mål angående ersättning för av Gustafsson verkställd bärgning av en sjunken torped.....	»	604: —
f) i skrivelse den 8 oktober 1912 ersättning till åtskilliga fiskare å Hasslö och Aspö samt i Kuggeboda för intrång i fiske och skada å fiskegarn under stridsövningar den 6—11 september 1911 enligt kungl. brev den 21 juni 1912	»	1,758: —
g) i skrivelse den 8 oktober 1912 ersättning, utbetald jämlikt kungl. brev den 23 februari 1912, för skador och kostnader m. m., som vållats dels genom i Marstrands hamn den 15 augusti 1911 inträffad kollision mellan torpedbåten nr 79 och flera i hamnen liggande fartyg, dels ock därigenom att natten mellan den 2 och den 3 september 1911 en pansarbåten Thule tillhörig ångslup i Göteborgs hamn påstött en lastpräm	»	5,883: 75
och i samma skrivelse den 8 oktober 1912 ersättning, utbetald jämlikt kungl. brev den 24 maj 1912 till auktionskommisarien P. Lundblad i Eskilstuna för skador, som tillfogats Lundblad tillhöriga kuttern Ejdern genom en under torpedskjutning den 10 juli 1911 i farleden vid Fjärderholmarna utanför Stockholm från torpedbåten nr 11 avskjuten torped	»	2,115: —
	Summa kronor	16,671: 01

Departements-
chefen.

Ovan angivna förskott synas mig lämpligen kunna ersättas av femte huvudtitelns allmänna besparingar.

Med anledning av vad förut blivitt anført får jag i underdånighet hemställa, det täcktes Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen medgiva, att av femte huvudtitelns allmänna besparingar må användas:

till inköp av en del tomter i Karlskrona för beredande av möjlighet att framdeles utvidga flottans varvs område därstädes.....	kronor	52,500: —
till anställande av vissa skjutförsök	»	10,000: —
till täckande av överbetalning å reservationsanslaget till repetitionsövningar för reservofficerare vid flottan	»	8,857: 90
till täckande av förskott	»	16,671: 01
eller för nämnda särskilda ändamål sammanlagt ...	kronor	88,028: 91

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla, och skulle proposition till Riksdagen avlåtas av den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ur protokollet:

J. Joachimsson.